

Вісник 3 Пролог

PROLOG RESEARCH AND DECLASSIFIED AND RELEASED BY
375 WEST END AVENUE CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
NEW YORK, N.Y. 10026
SOURCES METHUEN EXEMPTION 3828
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2007

66 - 11 - 23

НОВІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО АРЕШТИ В УКРАЇНІ

НЬЮ ЙОРК, 23 листопада 1966 (Пролог) -- Дослідне і видавниче об'єднання ПРОЛОГ подає далші дані про масові арешти і судові процеси діячів культури в УРСР. Ці найновіші, перевірені інформації доповнюють повідомлення про арешти, що його ПРОЛОГ подав 16-го вересня ц.р.

В повідомленні з вересня було подано 17 прізвищ із зазначенням висоти виміру покарання в роках чи місяцях.

Нині ПРОЛОГ доповнює бракуючі дані про засуджених і додає до опублікованого реєстру три далші прізвища з-поміж арештованих, доповнюючи цей реєстр до 20 осіб.

Більша частина з-поміж них відбуває свою кару по тюрмах чи виправно-трудових таборах суворого режиму Радянського Союзу поза межами України, декілька були звільнені без суду, або після відбуття свого короткого - речинцевого покарання.

/ПЕРЕБУВАЮТЬ...

20 / 11 / 66

ПЕРЕБУВАЮТЬ В ТЮРМАХ.

За досі зібраними інформаціями, перебувають в тюрмах або у виправно-трудових закладах суворого режиму такі з-поміж засуджених:

1. Ярослав Богданович ГЕВРИЧ - студент із Києва - 5 років тюрми.
2. Іван Андрійович ГЕЛЬ - робітник, студент вечірних курсів зі Львова - 3 і пів року тюрми.
3. Богдан Миколаєвич ГОРИНЬ - науковий робітник Львівського Державного Музею Українського Мистецтва, літературний критик і мистецтвознавець, автор ряду статей, оглядів і рецензій, друкованих в 1960-65 р. у журналах "Жовтень", "Прапор", "Зміна" і газетах "Молодь України" та "Літературна Україна", - 4 роки тюрми.
4. Михайло Миколаєвич ГОРИНЬ - психолог, спеціаліст виробничої психології зі Львова - 6 років тюрми.
5. Опанас Іванович ЗАЛИВАХА - журналіст, графік, з Івано-Франківська, ілюстратор книжкових видань, як напр. "Сирітська доля" Бол.Пруса та інших, - 5 років тюрми.
6. Дмитро Полікарпович ІВАЩЕНКО - викладач української літератури, кандидат філологічних наук, голова філії СПУ в Луцьку на Волині - 2 роки тюрми.
7. Святослав Йосипович КАРАВАНСЬКИЙ - філолог, поет, перекладач і журналіст з Одеси - засуджений 1944 р. на 25 років концтабору, звільнений в 1957 р. після відбуття половини кари, в 1965 р. арештований і засланий без суду в Мордовську АССР на відбуття другої половини кари, не зважаючи на те, що згідно з нинішніми законами найвищий строк покарання становить 15 років. В 1965 р. друкувався в журналах "Жовтень", "Фізкультура і спорт", "Знання та праця" / стаття С.К. в цьому останньому журналі п.н. "Екскурсія до лябораторії" ч.10 від 29 жовтня 1965 р, кінчається поміткою, що "Продовження буде"; в дальших номерах журналу стаття не появилася /.

ВзП 3
66 - 11 - 23

8. Івга Федорівна КУЗНЕЦОВА - науковий робітник / лаборантка / з Києва - 3 роки тюрми.

9. Олександр MARTИHЕHKO - інженер з Києва - 3 роки тюрми.

10. Михайло Савич MАСЮTKO - літературознавець, автор статті "Іван Франко - борець за свободу і єдність українського народу" в журналі "Дніпро", ч.9 за жовтень 1964 р., пенсіонер зі Львова - 6 років тюрми.

11. Валентин MOPOЗ - історик з Луцька - 4 роки тюрми.

12. Михайло OЗEPHИЙ - науковий робітник, перекладач з Івано-Франківська - 3 роки тюрми.

13. Михайло Г. OCAДЧИЙ - літературознавець і критик, автор статей про Остапа Вишню в журналі "Жовтень" 1962-64 і дисерт. праці про О. Вишню на ступінь кандидата філологічних наук, викладач Львівського Державного Університету - 4 роки тюрми.

14. Анатолій ШЕВЧУК - молодий прозаїк, родом з Житомира, друкувався в "Літературній Україні" 1962 р., в "Жовтні" ч.9, 1965 та інших - 4 роки тюрми.

ДЕЯКІ ЗВІЛЬНЕНІ.

З арештованих в 1965-66 рр. були звільнені в слідстві або після відбуття кари, не враховуючи критиків Івана Дзюби і Івана Світличного:

15. Марія ЗВАРИЧЕВСЬКА - архівний робітник Львівського Обл. Архіву - 8 місяців, звільнена після закінчення вироку.

16. Михайло Вазильович КОСІВ - викладач української літератури у Львівському Державному Університеті, літературний критик, - звільнений з огляду на хворобу серця з ув'язнення, залишився без праці.

17. Іван РУСИН - робітник Київського Науково-Дослідного Інституту Геофізики - засуджений на 3 роки тюрми, звільнений влітку 1966.

Про трьох із арештованих і засуджених немає інформацій, чи вони перебувають в тюрмі чи звільнені. Це:

/18. Микола ...

ВзП 4
66 - 11 - 23

18. Микола ГРИНЬ - науковий робітник Інституту геофізики АН УРСР в Києві - 3 роки тюрми.

19. ГЕРЕТА - науковий робітник Тернопільського Краєзнавчого Музею - 4 роки тюрми.

20. ЧУБАТИЙ - вчитель Музичної Школи в Тернополі - 4 роки тюрми.

62-га СТАТТЯ.

Судові процеси проти названих в цьому реєстрі діячів культури відбулися за статтею 62-ою Кримінального кодексу УРСР, яка зву - чить: " Агітація або пропаганда, проваджена з метою підриву чи ослаблення радянської влади або вчинення окремих особливо небезпечних державних злочинів, поширювання з тією ж метою наклепницьких вигадок, що порочать радянський державний і суспільний лад, а так само розповсюдження або виготовлення чи зберігання з тією ж метою літератури такого ж змісту - карається позбавленням волі на строк від шести місяців до семи років або засланням на строк від двох літ до п'яти років. Ті самі дії, вчинені особою, раніше засудженою за особливо небезпечні державні злочини, а так само вчинені у воєнний час, - караються позбавленням волі на строк від трьох до десяти років".

ІНФОРМАЦІЯ ПОТВЕРДЖЕНА.

Досі уся радянська преса промовчує факт проведених в Україні арештів і судових процесів і тим самим не заперечує її. Знайшли вони potwierдження в заявах радянських поетів Івана Драча і Дмитра Павличка, які перебувають в Нью Йорку в складі делегації УРСР на 21-шу Сесію Генеральної Ассамблеї ООН, про що говориться в окремому коментарі ПРОЛОГУ.

= = = =

ВзП5
66 - 11 - 23

КОМЕНТАР ... КОМЕНТАР ... КОМЕНТАР ... КОМЕНТАР ... КОМЕНТАР ...

ЧЛЕНИ ДЕЛЕГАЦІЇ УРСР НА ГЕНЕРАЛЬНУ АСАМБЛЕЮ ОН
ПОТВЕРДЖУЮТЬ ФАКТ АРЕШТІВ НА УКРАЇНІ

Нью-Йорк. - Два українські радянські поети Іван Драч і Дмитро Павличко, які прибули до США 20 вересня ц.р. в складі делегації УРСР на 21-шу Сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, potwierдили у своїх виступах на терені Нью Йорку поданий у повідомленні Дослідного і Видавничого Об'єднання ПРОЛОГ з 16. вересня ц.р. факт проведених в УРСР арештів і судових процесів над діячами української культури.

Дня 24 вересня ц.р., під час виступу обох поетів на вечорі, влаштованому прогресивною Лігою Американських Українців, на запит Леона Толопка, редактора газети "Українські Вісті", чи відповідають правді повідомлення "націоналістичної" преси в США й Канади про арешти й суди в Україні, Дмитро Павличко відповів, що арешти дійсно відбулися. Дмитро Павличко заявив тоді, що арештовано 23 особи за "антирадянську діяльність" і що між арештованими є також Святослав Караванський - колишній ... гестапівський агент в Одесі.

Основніше про причини арештів на Україні говорив Іван Драч на літературному вечорі в Клубі Круглого Стола, 11 листопада ц.р. Відповідаючи, після попереднього порозуміння з Дмитром Павличком, на питання в справі арештів, Іван Драч заявив м.ін. таке: "Це питання і відповідь на це питання дуже болюче для нас, для мене особисто. Тому, що серед імен арештованих людей - є мої друзі... Із тих людей, яких я знаю, власне ще зараз заарештований Богдан Горинь - львівський критик і мистецтвознавець, івано-франківський художник Панас Заливаха, брат Богдана Гориня - Михайло Горинь, психолог, і ще чимало людей, яких я не знаю особисто... Цих людей виставляють /тут/ лише, як борців за справи української культури, української мови. Справа трошки складніша...

"Справа в тому, що у середовищі цих людей були люди зв'язані раніше із підпільними, націоналістичними організаціями, які були на Україні, зв'язані навіть з німецьким гестапо... Починалася навіть пряма пропаганда проти нашої системи, проти нашого ладу, поширювалися, передруковувалися на машинці і розсилались та розвозились по Україні документи, де йшлося про характер нашої системи, про ворожість її до українства, про той червоний фашизм, який панує у нас і т.д.

"Інша річ, що мені здавалося, що мабуть, радянська влада на Україні не настільки заслаба була б для того, щоб можливо, не арештувати їх, а зробити їм якийсь чисто громадський суд... Я гадаю, що власне в цей час, коли ми йдемо до 50-ліття радянської влади, ми зробимо все для того, щоб люди, які власне спричинилися

/ДО ЦИХ АКЦІЙ..

до цих акцій найменшою мірою... як от - Богдан Горинь, Панас Зали- ваха, щоб вони були випущені в найбільшій час...

Другий учасник літературного вечора в клубі Круглого Стола, Дмитро Павличко заперечив факт русифікації в Україні, заявляючи, що русифікації в Україні немає, а якщо вона подекуди і виявляється, то за неї відповідають "дурні і бюрократи"...

У зв'язку з того роду "визнанням" і "заявами" Дослідне і Видав- нице Об'єднання ПРОЛОГ вважає за свій обов'язок ствердити наступне:

Усі, названі в повідомленні ПРОЛОГ з 16. вересня 1966 року дія- ці культири були суджені за оборону гарантованих Конституцією УРСР прав українського народу, за окрема, за оборону української мови, як державної, української культири, свободи слова і думки, як також за їхні протестні виступи проти посиленої русифікації. Своє стано- вище в цих справах підлягало висловлюванню і відкрито у своїх листах до ЦК КПУ і прокурора УРСР, як і під час їхніх судових про- цесів. Нікого з арештованих не судили за приналежність до підпільно- націоналістичних організацій, чого доказом може бути те, що суджено усіх за 62-ю статтю Кримінального кодексу УРСР, яка стосується тільки "розповсюдження або виготовлення чи зберігання" літератури з "ме- тою наклепницьких вигадок", що порочать радянський державний і суо- пільний лад" /Див. Кримінальний Кодекс Української РСР, ДВМ, Київ, 1961, стор. 32/.

Твердження Т. Драча, що серед арештованих були люди "зв'язані, навіть, із німецьким Гестапо" і заява Д. Павличка, що засуджений, вийде в Одесі Святослав Караванський був "гестапівським агентом", звучить дивно, а то й жалюгідно. Це ж відомо теорія і термінологія якою послуговувалися і послуговуються усякого роду московські "ор- гани безпеки" та російські шовіністи, які намагаються пришивати українцям і українству німецьку, ватиканську, англійську чи амери- канську "агентуру". Особливо ж, мав би бути обережніший з такими "твердженнями" Дмитро Павличко - член редакційної колегії журналу "Жовтень", в якому до свого арешту друкувався Святослав Каравансь- кий.

Твердження, що арештовані в УРСР люди вели злочинну діяльність, розможуючи і поширюючи критичні чи й ворожі до радянської системи матеріали, посилаючись на свободу слова, друкку і думки. Не українські патріоти /в тому і безпартійні, і члени комуністичної партії/ вини- вати в тому, що питаннями оборони і захисту природних прав і свобод українського народу і людей України можна займатися тільки в писан- нях творених і поширюваних без дозволу влади, але винна сама ж таки влада і її органи, які відбирають у громадян право на свободу слова і думки і утисками змушують усі вияви свободи і думки.

Як з цього потягу випливає свобода творчості в Українській РСР, можуть свідчити також такі факти: членом редакційної колегії журналу "Дніпро" перестала бути поетеса Ліна Костенко, заповіджені до друку вірші якої і далі не появляються в радянських виданнях; редакція

